

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

ES VIDEKEN HOY HÓRA 3 PENNÖ.
EUVEN SZÁM ÁRA 12 FILLÉR

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELVÁS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Ha majd egyszer mindenki visszajön...

(In.) Az ujonnan beköszöntött szökök nyilatkozat- és vezércikk-áradata között, mely a trianoni konszolidáció torzarcát tükrözi felénk. A képményseprő-köszöntések és egyéb politikai szerencsemalacok újévi babilításai mellett egy kis eldugott híreske húzódott meg a napisajtó hátsóházaiban, mely holmi Erdélyi Mókák s hasonló népbiztosok hazatérését publikálja. Milyen különös véletlene, vagy mondjuk így: *szójátéka* a sorsnak, hogy a bolsevizmust követő szökö-esztendő után már a legelső szökök megindítja a visszazökés sorozatát s mire a második elérkezik, utrakészen leskelődik az egész kommunista banda, hogy betettesse a konszolidációs művet...

1920-ban, — mert ez volt az első szökökév, — Bécsben, Párisban, Amerikában tanyát vernek a forradalmak szökevényei. Weltner Jakab vagy Hatvani Lajos — a név egyáltalában nem fontos, — hazaáruló lapokat gründolnak, Horthy-kutyának nevezik el a magyar katonát, propagandát csinálnak a rabló-állatok törckvéseinek, egyszóval megnövelik és meghatványozzák azt a tengernyi gonosztétet, melyre Istennél-emberről nem lehet bocsánat. Így megy ez négy esztendeig szakadatlanul s azután elérkezik a második szökökév. Kezdenek hazaszökösni. Először visszalopakodik néhány októbrista, de besurran vélik a Weltner Jakab is. Összbiutése egy kis idegizgalom s minthogy könnyű testisítés vagy sajtó utján elkövetett becsületsértés vétségével nem vádolható, így nyugodtan sétálhat végig a Csemegi-kodex paragrafusai között, sőt mitöbb: még ösvényt is tapos, hogy többi kollégái kik ezalatt *elévillenek*, már járt utakon korzózhatnak haza a második szökökővre...

Igaz ugyan, hogy Hatvani-Deutsch Lajos belebotlott egy kiálló Csemegi-göröngybe, de hát ő sohasem nézett a lába alá. Annál óvatosabb lesz Erdélyi elvtárs, aki mint Mór megtette kötelességét s szintén hazajöhet. Igen, mert ő volt a szociális termelés népbiztosa, már pedig ebből fakadt a jólét s igazán nem lehet kívánni, hogy épen a megteremtője odakünn nyomorogjon... Ő is hazajön boldog újévet kívánni s tálán már Göndör-Krausz Náthán is csomagolja a szennyesét... Itthon azután nyüzsögnek a trianoni fogadkozások, dühöng a békerevizió és Szomori-nyelven szólva: *minden, ami nincs*.

A hazaáruló szökevények, a bolsevik bitangok inflációja a most kezdődő szökökév szerencsemámorában a betetőzéshez közeledik. Nemsokára Károlyi Mihály is hálókocsiba vonul az ő Bolsi Katójával és az sem lehetetlen, hogy még a negyedik szököesztendő előtt Kun Bélát is el fogja a honvágy, mely annyira emészti nekibusult életét...

Mintha a kabaré-költő kuplé-refrénjét visszhangozná a satirikus idő:

„Ha majd egyszer mindnyájan visszajönnék,
Higyjétek szebb és jobb lesz a világ...”

Óh, nem a szibériai tömegsírok lakói, nem a Piave halottai térnek meg

Unnepélyes keretek között iktatta be a népjóléti miniszter a Munkásbiztosító Pénztár elnökségét

Huszár Károly elnök száz százalékgig kívánja érvényesíteni a munkásság jogos igényét

Budapest, január 3. Dr. Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter ma délután iktatta be ünneplés keretek között hivatalába Huszár Károly volt miniszterelnököt az Országos Munkásbiztosító Intézet elnökét, valamint az elnökség tagjait.

A beiktatáson dr. Vass József népjóléti miniszter a következő beszéddel üdvözölte az intézet új elnökét:

Magam is úgy érzem, hogy ünneplési hangulat támad lelkeimben, amikor a Kormányzó elhatározásából beiktatom hivatalába az intézmény új elnökét, elnöksége tagjait és egész tisztviselőkarát. Köszöntöm az intézményt, új életformájában való elindulásakor. Magyarország társadalmi értelemben vett legnagyobb intézményének sorsáról van szó. Az intézmény eredetében munkáslélekből sarjadt, ez nem szabad elfelejteni sohasem. Az első gondolat, amely a munkásság lelkéből fakadt, a maga elgondolásában nem lett volna alkalmas arra, hogy ilyen hatalmas kereteket tudjon önmagának teremteni, de azért nem szabad erről az első gondolatról elfelejtezni, mert rendkívül nagy jelentősége van különben annak megállapításánál, hogy

ez az intézet a munkának az intézménye.

A munka tulajdonképpen a munkaadót és a munkást is jelenti. Ha tehát munkáslelekből fakadt az első gondolat, a magyar munkának szociális otthona ez az intézmény, úgy ebből az következik, hogy azok, akik az intézetet vezetik

e gondolatot nem téveszthetik szem elől sohasem.

Ez az intézmény a munkásság szociálpolitikai vágyainak, érdekeinek, kívánságainak és a munkásság iránti szeretetünknek otthona.

A Kormányzó Ur Öfömméltósága, bölcsessége Méltóságodat választotta az intézet élére, akinek néhány évtizedes szociális gondolkodása és szeretete jellemzi eddigi pályafutását.

Úgy érzem, hogy amikor szeretettel és elismerés szavával köszöntöm elnök urat és elnöki szé-

haza, henem a gyilkosok, tolvajok s hazaárulók és minél többen surranak be a trianoni mesgyén, annál boldogtalanabb s reménytelenebb újévek virradnak rá a megcsufolt magyar népre, mely nyolc év előtt leverte ugyan az akasztófát, de félős, hogy őt fogják rája felhuzni azok, akik alóla mentették meg hitvány és beestelen életüket.

kebe installálom, külön meg kell emlékezni Rodély Jánosról, ki a nehéz időkben hosszú éveken keresztül a súlyos viszonyok között végigdöve, a gazdasági élet romlása következtében megállotta a maga helyét, csüggedés nélkül, szívós kitartással végezve munkáját.

Külön meg kell emlékezni azokról a férfiakról, akik az átszervezés munkájából az országrészt vették ki maguknak. A törvényalkotás mestere, Papp Géza államtitkár rendkívül nagy és odaadó munkásságot fejtett ki. A legutolsó hónapok munkája, amely valóban gazdasági volt s amelynek méreteit látam, Drehr Imre és Scholtz Kornél államtitkárokat terhelte.

Ugyanerre a lapra kell felírnom az orvoskövettség részéről kiválasztott bizottság munkáját is. Csilléry András, Barla Szabó József, akik Scholtz államtitkárral együtt

Egész Európában Magyarországon van a legnagyobb hideg

A Duna Pozsonynál fenékgig befagyott — Debrecenben kedden mínusz 17—21 fokot mutatott a hőmérő

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Meteorológiai Intézet jóslata ezuttal is beteljesedett, amennyiben a nagy hidegek ismét beköszöntöttek a fakeskedők öröme és a szegény ember keserűségére. Az újévi napsütés nem sokáig tartott s a hónap még ideje sem volt olvadásba kezdeni, amikor hétfőn megint csak

tizenhét lokos hidegre

virradt Debrecen lakossága. Elkezdődött a néhány nap előtti tortura: betagytak a vízvezetékek, a gázvezetékek, fűtőrendszerrel közlekedtek a vonatok és a többi. Keddre virradóra a hideg még jobban fokozódott, amennyiben ekkor nap hajnalban a hőmérséklet

elérte a mínusz 20 fokot.

Déli felé valamennyire enyhült a nagy hideg, de még ekkor is 17 fokon állott a hőmérő, hogy estére ismét a husz fok felé közeledjen.

A nagy hideg természetesen erősen meglátszott a város külső képén is. Az aránylag enyhe újévkor töm-

végezték ezt a munkát, soha el nem unuló hálára köteleztek.

Amikor Nagyméltóságodat és az elnökség tagjait hivatalukba beiktatom, szeretném kitárni szívemet, hogy ebbe a meglehetősen elzárkózott szívbe betekintve meglássák azokat az érzéseket, amelyek efelé az intézmény felé hullámanak, amelyeknek alappondolata és főiránya az, hogy

ez az intézet a munkásság szociálpolitikai szeretetének háza legyen.

A népjóléti munkaügyi miniszter szavait meleg tapssal és élénkséggel fogadták. Huszár Károly az intézet elnöke, valamint az elnökség tagjai letették az esküt ezután a miniszter kezébe.

Utána Huszár Károly mondott köszönetet a népjóléti miniszter szavaiért, majd megtartotta a székfoglalóját.

A munkásságnak — mondotta, — minden jogos igényét

100% erejéig kívánom teljesíteni és kielégíteni.

Értő várom, hogy minden nyugtalankodás, minden animozitás és minden bizalmatlanság megszűnjék, hogy erre az intézményre büszkén mutasson rá nemcsak a magyar kormány, hanem a legszegényebb munkás és munkásasszony is. Ebben a munkában mindannyian egyek leszünk. Remélem, hogy ebből a magyar népre áldás fog szakadni.

Huszár Károly székfoglalója után Rodély János kormányfőtanácsos, az Országos Munkásbiztosító Intézet vezérigazgatója, a tisztviselőkar odaadó és hűséges támogatását ajánlotta fel az elnöknek.

ve voltak az utcák járőkelőkkel, míg hétfőn és kedden az esti órákban már alig lehetett itt-ott látni egy-egy didergő, siető alakot.

A nagy hideg különben az egész országban általános. Érdekes, hogy a hivatalos jelentések szerint most is, mint a múlt alkalommal, **egész Európában Magyarországon van a legnagyobb hideg.**

Az ország egyes részéről a Meteorológiai Intézet különben a következő hőmérsékletet jelenti:

Magyarországon a legnagyobb hideg Turkeven volt, ahol hétfőn éjjel és kedd reggel mínusz 21 fokot mértek. Budapesten mínusz tizenkettő, Debrecenben mínusz tizenhét, Kaposvárott mínusz tizenöt, Pécsen mínusz tizenegy, Sopronban tíz, Szegeden husz, Szombathelyt mínusz tizenegy, Egerben mínusz tizennégy Celsius fok volt a minimum. Debrecenben, Szegeden, Turkeven és Budapesten köd volt, de reggelre már teljesen eloszlott. Külföldről csupán Németországból, Svájcól és Olasz-

ország egyrészeről jelentenek fagyot.

Németországban átlag öt-tíz fokos hideg van. Münchenből mínusz tizenkét fokos hidegről érkezett jelentés. Berlinben mínusz öt fokot mértek. Zürichben mínusz egy, Genfben mínusz négy fok Celsiusot mutat a hőmérő.

Angliában már fagypontra fölé emelkedett a hőmérséklet.

Igen érdekes egyébként, hogy Norvégia legészakibb részén is fagypontra felett, mínusz 5 fokot mutat a hőmérő, akkor, amikor a sokkal délebbre fekvő Magyarországon sok helyen a mínusz 20 fokot is eléri.

Pozsonynál fenéig befagyott a Duna

Pozsonyból jelentik: A Szilveszter óta tartó újabb hideg miatt a Duna ismét teljesen befagyott Pozsony környékén, ahol egészen Varjasig mintegy 22 kilométernyi távolságon áll a jég.

A Kisduna torkolatánál ásatásokat végeztek, hogy felrobbantsák a jéget és ekkor arra a meglepő felvilágosításra jutottak, hogy a víz sok helyen ötméteres mélységig befagyott. A szakértők véleménye sze-

rint ezeken a helyeken a jég március-április előtt a legenyhébb időjárás mellett sem olvadhat fel teljesen. Ebből következik, hogy a felső Duna emelkedése esetén Pozsonyt és a Pozsonytól lefelé eső vidéket katasztrófális árvízveszély fenyegeti. A szakemberek véleménye szerint a bajt az idézte elő, hogy a Duna medrét nem kotorták rendszeresen és a zátonyok folytán a Duna fenéig befagyott.

Emiatt, miután felülről tovább is jön a víz, könnyen megtörténhetik az az eddig még elő nem fordult eset, hogy a Duna vize a több méter vastag befagyott réteg fölé emelkedik, ami minden eddiginél nagyobb és borzalmasabb árvízpusztítást jelentene. A vizállás pedig ma ismét emelkedett Pozsonynál, még pedig százharmincöt centiméterrel.

Farkascordák a Heves megyei falvakban

Eger, január 3. A solymosi erdőben nemrégiben farkascordával találkozott a vadászok, most pedig Nagybátony és Mátraverebély környékén mutatkoznak farkasok, sőt a tanyák és falvak környékére is bemenészkednek.

A trianoni jelvény viselése miatt a csehek letartóztattak egy debreceni gimnazistát

Prága, január 3. A Bohémia részleteket közöl Wolff Zoltánnak a debreceni 17 éves gimnáziumi tanúnak letartóztatásáról, aki a karácsonyi ünnepek alkalmából Kölnitzbányán élő szüleihez akart utazni és Csapton letartóztatták. Wolff letartóztatásának oka a trianoni jelvény volt, amelyet téhikabátja alatt hordott. A jelvényviselés nem mi-

nősíthető olyan bűnnek, mint amit az ügyész Wolff ellen emelt. Az ügyész szerint a rend megbontása, a köztársaság elleni szövetséges t. törvény alapján tartóztatandó le Wolff. A jelvényviselés ilyen bűnnek nem minősíthető, de hetek, sőt hónapok telhetnek el, míg a törvényszéki tárgyalást kitzik.

Háromezer lovat vásárol Magyarországon egy orosz katonai bizottság

A bizottságot detektívek kísérik körútjában

Budapest, január 3. A múlt nap Bécsből Budapestre érkezett egy orosz katonai bizottság, hogy az orosz hadsereg részére lovakat vásároljon. A bizottság már december elején megkezdte a lovak sorozását, az ünnepek előtt azonban a bizottság tagjai elhagyták az országot és csak tegnap érkeztek újból vissza, hogy folytassák munkájukat. Az orosz bizottság elé Hegyeshalomra utaztak azok a detektívek, akik őket lóvásárlási körútjukon kísérni fogják. Ugyancsak

detektívek mentek azokba a városokba és községekbe is, ahol a bizottság megkezdte működését.

Értesülésünk szerint az orosz lóvásárlás ezuttal is a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége útján történik. A szövetség már elvégezte az egyes vidékek lóanyagának felülvizsgálását. Ezuttal Kalocsa, Paks, Szekszárd, Szarvas és Kiskőrös környékét, valamint Borsod- és Abauj-tornamegyéket jelölték meg olyan vidéknek, ahol az orosz bizottság eredménnyel végezheti vásárlásait.

Ebben az esztendőben mintegy háromezer orosz katonai megvásárlásáról van szó,

ebből most kétezerháromszáz lovat vásárolnak meg. A múlt esztendőben háromezerszázhuszonnégy lovat vittek ki Magyarországból Oroszor-

szág lóanyaga egyre jobban javul. Az oláhok, mint ismeretes,

a legjobb lovakat elvitték tőlük

és a háborus idők alatt összekeve-

redett a lóanyag. A földmívelésügyi miniszterium lótenyésztési osztályának akciójára azonban lassankint megkezdődött a különböző lóajtának vidékenként való tenyész-tése.

Az orosz szovjet már középázsiai is megindította a bolsevista propagandát

London, január 3. A Daily Mail külön tudósítója peshawari tudósításában beszámol az Indiában folyó bolsevista üzemlekről. A Kinában szenvedett kudarc után a kommunista propaganda most Középázsia felé fordult; az érintkezés Afganisztánon keresztül történik. Afganisztán királya, akit gondosan szemmel tartanak úgy orosz, mint indiai oldalról, a közéletet igyekszik betartani. Maga a király távolról sem idegenkedik Nagybritanniától, kormányában azonban erős britellenes befolyások érvényesülnek.

Ötvenezer pengővel részvénytársaság alakul a Zander-intézet fenntartására

Tízezer pengős részvényjegyzést kértek a várostól

társaságot alakítanak.

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kenézy Gyula egyetemi tanár beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben elmondja, hogy a debreceni Zander-féle vizgyógyintézet fenntartása elé bizonyos nehézségek gördültek. Ez az intézet igen fontos szerepet tölt be, valósággal kiegyensúlyozó részét képezi a klinikának, amelyek sokszor veszik igénybe a Zander-intézetet. Az egyetemi tanárok oly fontosnak tartják az intézet fenntartását, hogy társadalmi uton akarják összehozni a megfelelő alapítókét olyképen, hogy

50.000 pengővel egy részvény-

Kenézy professzor arra kérte a városi tanácsot, hogy 10.000 pengő értékű részvényt jegyezzen s így segítse elő a vizgyógyintézet fenntartását.

A városi tanács egyik legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel, de miután a részvénytársaság alakításának módzatai nem voltak precízírozva Kenézy beadványában, felkérte a beadvány aláíróját, hogy erre vonatkozólag adjon részletes felvilágosítást, amely után a tanács érdemileg is foglalkozni fog az ügygel.

Erdelyben a kisebbségi felekezeti csoportokat az iskolák megszüntetésével akarják oláhosítani

Egy amerikai bizottság érdekes jelentése

Bukarest, január 3. Az Adaverul részletesen ismerteti a felekezeti kisebbségek jogait védő amerikai bizottságnak azt a jelentését, amelyet a bizottság Amerikába küldött képviselői terjesztettek elő, a romániai valóság viszonyokról. A kiküldöttek, akik sorában Atkinson Henrik és Gorwan lelkész vitte a vezérszerepet, hosszabb ideig tartózkodtak Romániában és autót jártak be a különböző városokat és falvakat és jelentéseiket a helyszínen szerzett tapasztalatok alapján állították össze. A jelentés megállapítja, hogy a romániai közvélemény nagyrésze nem fogja a kisebbségeket azokban a jogokban részesíteni, amelyeket a békeszerződésekben lefektettek, mert a kisebbségi felekezeti csoportokat az iskolák megszüntetésével akarják romanizálni. A feladott kérvényekre a válasz és elintézés csak évek, legjobb esetben hónapok múlva történik meg. A kisebbségi iskolák nem szabadulhatnak meg az esetleges bezárás állandó félelmétől.

Az állampolgársági törvény hamis alkalmazásával

az eljáró hivatalnokok ezrével tagadták meg az állampolgárságot olyanoktól, akiknek erre joguk lett volna.

Az antiszemitizmus igen erős, mert a görög katolikus államegyház sankcionálta a keresztény nemzetvédelmi ligát. A keresztény diákszövetséget, melynek programm-

ja pedig ellentétben áll a keresztény felfogással is. Az antiszemita mozgalmakban oláh teológusok, egyetemi és középiskolai tanárok is résztvettek és irányították a mozgalmat. Az oláh kormányhatóságai a népszámlálás alkalmával a kisebbségek polgárai ezreinek megtiltották, hogy nemzetiségükhöz tartozóknak vallják magukat és mint oláhokat regisztrálták.

Miniszterek szabadságon

Budapest, jan. 3. A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére december 24-én kelt elhatározásával Hermann Miksa kereskedelmi miniszternek december 25-től január 8-ig és Walkó Lajos külügyminiszternek január 2-től 15-ig szabadságot engedélyezett. Ennek tartamára a külügyminiszterium ideiglenes vezetésével a miniszterelnököt, a kereskedelmi miniszterium ideiglenes vezetésével pedig Bud pénzügyminisztert bizta meg.

Bort kecskeméti, új bort vámospércsít. Ujléti óborok, Tokaj-hegyaljai borok olcsó árban kaphatók házhöz szállítva
MARKUS JENŐ
 szőlőbirtokos borkereskedőnél. Tel. 14.
HATVAN-UTCA 22. SZÁM.

Tragikus halál az utcán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hétfőn este a Petőfi-tér 7. számú ház előtt egy uriaszony összeesett s az előhívott mentők eszméletlen állapotban szállították be a belklinikára, ahol pár órai haláltusa után kiszáradt. A tragikusan elhunyt urinó kilétét nem tudták megállapítani, míg kedden reggel jelentkezett a rendőrségen Szathmáry Lajos Teleki-utca 38. szám alatt lakó tisztviselő és bejelentette, hogy felesége nyomtalanul eltűnt. Azonnal megállapítást nyert, hogy a klinikán agyvérzés következtében meghalt uriaszony Szathmáry Lajos felesége volt. A porig sujtott férj és családja iránt városszerte óriási részvét nyilvánul meg.

Előadás a bulgár gazdákról

A Balkán legszorgalmasabb, legrokonszenvesebb népéről tart előadást dr. Ecsedi István egyetemi magántanár január 8-án, vasárnap délután 5 órakor a Polgári és Gazdákör nagytermében.

Ismerteti Bulgáriát mint a Balkán agrár államát. Bemutatja a bulgár parasztot, melynek testi alkatában és jellemében nagyon sok rokonszóságot talál a magyar paraszttal. Szól a köztünk élő alacsonyabb kultúrájú török népről. Hosszasabban foglalkozik a bulgár nép mezőgazdasági munkásságával. Előadását a tudós professzor vetített képekkel fogja kísélni. Belépti-díj nincs. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

A MÁV filharmonikus zenekar hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A MÁV. filharmonikus zenekara, ez a 67 tagot egyesítő hatalmas együttes, mely november 5-iki évadnyitó hangversenyén művészi érettségével és nagyszerű teljesítményével viharos ünneplésbe ragadta a nagyközönséget, január 15-én este 8 órakor tartja meg a Bika szálló nagytermében ez évadbeli második hangversenyét egy minden tekintetben sokat ígérő és hatalmas program keretében. A hangverseny egyik külön ékessége és érdekessége Goda Gizellának, a m. kir. Operaház művésznőjének szereplése. A ragyogó műsort teljes egészében a következőkben adjuk: 1. Csajkovszky VI. Szimfónia H. moll. Pathétique. Op. 74. 2. Mozart: Constanze nagy áriája a „Szöktetés a Szerájból” c. operából, éneklő a filharmonikus zenekarserege mellett Goda Gizella, a. kir. Operaház tagja. 3. Mozart: A) Menuetto; B) Török induló. 4) Delibes: Csengettyű ária a „Lakme” című operából a filharmonikus zenekarserege mellett éneklő Goda Gizella, a m. kir. Operaház tagja. 5. Erkel: Hunyady László. Nyitány. Mindig nagy és meleg érdeklődés nyilvánult meg a hangversenyek iránt, amelyeket a MÁV. filharmonikusok tábora, ez az ideális céltól vezetett minden ellenszolgáltatás nélkül, az eszmét szolgáló lelkes, zenei tábor rendezett, azonban most még fokozottabb mértékben nyilvánult meg ez az érdeklődés a január hó 15-iki hangverseny iránt.

A jegyek Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében kaphatók (Piac-utca). Helyárak: Földszinti ülőhely 3.50 P és 2.50 P. Erkélyülés 2 P, állóhely 1 P.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Sok magyar és német tiszt megőrült a francia hadifogság kinszenvedeseltől

Budapest, január 3. Kassáról néhány nappal ezelőtt megérkezett Puy László volt tüzérfőhadnagy, aki 1915-ben került a német fronton a franciák fogságába. A volt főhadnagy elmondta, hogy miképpen vitték őket Afrikába, ahol a néger katonák felügyelete alatt utat építettek. Elmondta azokat a kinszenvedéseket, amelybe

nagyon sok volt magyar és német tiszt beleőrült.

A hadifoglyok nem bírták tovább a rengeteg szenvedést s ezért egy alkalommal fellázkodtak és megölték

az öröket. Mindeniküket fejenként 10-10 évi kényszermunkára ítélték. Esztendőközön át a legnagyobb nyomorban sanylődtek. Ekkor foglalták el a fellázadt rifkabilok városukat és a volt fegyencek, egy a rifkabiloknál szolgáló volt magyar tiszt felszólítására

beléptek a rifkabil haderegbe.

Ott egy alkalommal a franciák elfogták és mint kassai születésűt, csehszlováknak tekintették és hazarendelték. Most várja állampolgársági ügyének rendezését.

A Ker. Gazdasági és Szociális Párt melegen ünnepelte a törvényhatósági bizottságba delegált tagjait

Bankett a Katolikus Otthonban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Ker. Gazdasági és Szociális Párt három, a debreceni törvényhatósági bizottságba megválasztott jelöltje tiszteletére kedden este 8 órai kezdettel pompásan sikerült bankettet rendezett a Katolikus Otthon nagytermében. A banketten a három új bizottsági tag,

Balás Károly, dr. Láng Nándor és Mellau Mártonon

kívül mintegy nyolcvan jelentek meg a város előkelőségei közül, akik minőségben a ker. gazdasági és szociális párt zászlója alatt tömörültek. Homonnay Tivadar, aki szintén beígerte jelenlétét, nem jöhetett le ez alkalommal nagyfontosságú elfoglaltsága miatt.

A banketten elsőnek dr. vitéz Szabó Pál mondott beszédet, amelyben meleg hangon éltette a három bizottsági tagot. Utána Mellau Márton emelkedett szólásra. Beszédében ki-

fejtette, hogy mindhárom híven fogják szolgálni a város polgárságának érdekeit. Hangsúlyozta, hogy a város közgyűlési terméből ki kell küszöbölni minden pártpolitikát. Ezután Kovács Sándor dr. Láng Nándor munkásságát méltatta, aki mindenkor szívén viselte és viseli most is a keresztény magyar ifjúság ügyeit. Benne épűgy, mint másik két bizottsági tagtársában, igen sokat nyert a város törvényhatósági bizottsága.

Beznák Aladár ezután Balás Károlyt köszöntötte fel emelkedett beszédében s utána dr. Láng Nándor mondott köszönetet az üdvözlésért. Majd Balás Károly köszönte meg a párt őszinte, igaz ragaszkodását. — Zivuska Andor poetikus szárnyalású beszéde után végül Török Kálmán vasúti főfelügyelő mondott beszédet.

A banketten a jelenlevők a késő esti órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Szenzációs eredménnyel járt a debreceni nyomozás a letartóztatott Fülöp Sándor bankár ügyében

Nagyfontosságú iratokat találtak Fülöp debreceni lakásán

Kedden délelőtt újabb szenzációs fordulatot ígérő jelentés érkezett a budapesti főkapitányságra Debrecenből, ahol már egy hete folytat nyomozást a budapesti rendőrség kiküldöttje a Debreceni Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaság 4 millió pengő hiánya ügyében. A főkapitányságról Csákányi László dr. rendőrfogalmazó Debrecenbe utazott, hogy fogyanatosítsa a budapesti királyi büntetőtörvényszék vizsgálóbírája által a letartóztatott Fülöp Sándor igazgató vagyonára elrendelt büntető zárlatot. A fogalmazóval együtt utazott Vogl Béla dr., a vállalat budapesti ügyésze is.

A fogalmazó a vizsgálóbíró utasítása alapján, Debrecenben büntető zárlat alá vette Fülöp Sándor négyoszobás lakását, majd mikor megállapították, hogy Debrecenben egy negyedhárszék tulajdonosa, a házrészre is zárlatot fogyanatosítottak.

A rendőri bizottság házkutatást tartott Fülöp Sándor lakásán és ennek során

az ügy szempontjából nagyon jelentősnek mutatózó iratokat kerültek elő,

amelyek alapján további kihallgatásokat fogyanatosítottak.

A debreceni kapitányság épületében dolgozó budapesti rendőrtisztviselő egymásután beidézte a Debreceni Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaság volt tisztviselőit, valamint néhány, a vállalattal összeköttetésben álló gabonakereskedő és ügynököt. Kihallgatták azonkívül Fülöp Sándor egyik hozzátartozóját is. A kihallgatásoktól újabb olyan adatokat várnak, amelyek előbbre viszik és szélesebb merdebe terelik a nyomozást.

Csákányi fogalmazó Debrecenből Berettyóújfalura is elutazott és a vállalat ottani kirendeltségének helyiségében szintén büntető zárlat alá vette Fülöp Sándor holmijait. A büntető zárlat és a házkutatások során előkerült iratok alapján valószínűnek látszik, hogy a nyomozást kiszélesítik és Budapesten is újabb kihallgatások lesznek. Csákányi fogalmazó kedden este utazott el Debrecenből. Ma részletes jelentést tesz Bartha Gyula rendőrfőtanácsosnak, az intellektuális osztály főnökének. A Debrecenben és Berettyóújfaluban előkerült iratokat bóröndbe csomagolva magával vitte és az iratok átvizsgálása után dönt a rendőrség a szükségesnek látszó további intézkedésekről.

Memento

A dél tüze ha mégugy perzsel is
S lényét szemünk alighogy állja:
Fűző bizonytal a hús délután,
Az est s az éj még hűsebb árnya.

... S elérkezik majd a nagy éjtszaka,
Amelynek itt már nem lesz reggele.
— A tiszta lélek nagy kincs, emberek!
Arnyéktalan-lény és örök-meleg.
Napi-kenyérként éljünk hát vele.

Melyik reggel lesz ébredéstelen:
Nem tudhatod sem te, sem ő, de én sem.

Tisztán, lehéren — minden estelen —
Álljon hát lelünk útrakészen...!
MAGYAR GLULA.

Seredy hercegprímás püspökké szentelése

Budapest, jan. 3. Rómában XI. Piusz pápa január 8-án szenteli püspökké Seredy Jusztinián bibornokot, Magyarország hercegprímását.

Hege Lindberg meghalt

Bécs, január 3. Helge Lindberg, az ismert svéd énekes, ma reggel spanyolnátha következtében hirtelen meghalt.

A világhírű svéd énekes halála óriási veszteséget jelent a kultúrában. Helge Lindberg egyébként nem volt ismeretlen a debreceni közönség előtt sem, hiszen már a debrecenieknél két alkalommal is volt részük gyönyörködni a kiváló énekes művészetében.

Különös fejjelentés a katonai városparancsnokságon

Budapest, január 3. Újév reggelén a katonai városparancsnokságon jelentkezett egy közhonvéd és az ügyeletes tisztnek elmondta, hogy az üjlesztendő hajnalán az Erzsébet-hídon összeszóalkozott egy ismeretlen férfival, akit rövid ideig tartó verkedés után a Dunába dobott.

A rendőrség megindította a nyomozást, kihallgatta az őrszolgálatot teljesítő rendőröket, a dunai állomások őrségeit és a hajósokat. Az összegyűjtött adatok azonban mind negatívak voltak. Az a feltevés alakult ki a rendőrségen, hogy a közlegény a bűnügyet valószínűleg csak kitalálta.

A hideg miatt felrobbant egy szeszgyár kazánja

Szecsárd, jan. 3. Wolff Arnold szesz- és konyakgyárának kazánjában az éjjel befagyott a szeszparát vezető kigyócsó. Amikor ma reggel újra desztillálni akartak, a felgyülemlett borigó a kazánt felrobbantotta. A hatalmas detonációval történt robbanás ereje a Szecsárd főutcáján levő, a gyárral szomszédos házak ablakainak egy részét betörte és a szeszpara a gyáros fiát, Wolff Lászlót, valamint az ott foglalatokodó két munkást összeégette, úgy, hogy kórházba kellett őket szállítani. Mindhárom másodfoku égési sebbekei szenvedtek, de orvosi vélemény szerint hamarosan felgyógyulnak. A robbanás az égő szeszparát sugarakban oly messzire szétdobta, hogy ezek az égő sugarak 40-50 méternyi távolságra perzseltek. A felgyuladt szeszt hamarosan eloltották. Így katasztrófális tüzvész nem okezott.

A Tiszti Kaszinó családi táncos összejövetelei

Január hóban 7., 21. és 28-án, február hóban 4. és 11-én lesznek megtartva. Január hó 7-én a családi összejövetel előtt tervezett hangverseny elmarad. A Tiszti Kaszinó kaliko estélye február 18-án nem a Bikában, hanem a Tiszti Kaszinóban lesz megtartva. Tiszti Kaszinó vezetősége.

Szilveszterkor szabad berugni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mindig örömmel regisztráljuk, ha valamely hatóságnak a közönség irányában tanúsított tapintatáról, figyelmességéről, vagy jóindulatáról adhatunk hírt. Ilyen meglepő figyelmességgel kedveskedett legutóbb a debreceni rendőrség a részegeknek. Most derült ki ugyanis, hogy Szilveszter éjszakája előtt a rendőrlégenység utasítást kapott, hogy ne bánjon túlszigorúan a szilveszteri részegekkel. Ha csoportosan járnak a részeg emberek és nem viselkednek túlhangosan, nem kell őket előállítani, mert nyilván akad a társaságban józan férfi is, aki vigyáz a többiekre.

Miután a rendőrség is úgy vélte, hogy egyszer egy esztendőben mindenkinek joga van lerészegedni, Szilveszter éjszakáján nem történt sok előállítás, bár így is éppen elegendő kerültek be a központi ügyeletre. Az is igaz viszont, hogy régen volt annyi részeg ember Debrecenben, mint az óesztendő utolsó napján.

A nyiregyházi Városi Dalegylet Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A „Debreceni Városi Dalegylet” a városi zeneiskola hangversenytermében a Nyiregyházi Városi Dalegylet közreműködésével január 7-én este 8 órai kezdettel hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Üdvözlések. 2. Farkas Nándor: Miénk e föld? (Az 1925. évi soproni országos dalosverseny „nehéz műdal-csoportjának” kötött versenydarabja.) Jakab József karnagy vezetésével előadja a Nyiregyházi Városi Dalegylet. 3. Farkas Nándor: Az éji viharhoz...! (Az 1927. évi szegedi országos dalosverseny „Királydiás-csoportjának” kötött versenydarabja.) Forrai István karnagy vezetésével előadja a Debreceni Városi Dalegylet. 4. Farkas Nándor: Rózsa van a keblén. Jakab József karnagy vezetésével előadja Nyiregyházi Városi Dalegylet. 5. Farkas Nándor: Repülj fehér galamb. (Az 1927. évi szegedi országos dalosverseny „nehéz műdal-csoportjának” kötött versenydarabja.) Jakab József karnagy vezetésével előadja a Nyiregyházi Városi Dalegylet. 6. a) Grieg: A hercegnő. b) Finn bölcsődal. Forrai István karnagy vezetésével előadja a Debreceni Városi Dalegylet. 7. Révfy Géza: Rákóczyinduló. Jakab József karnagy vezetésével előadja a Nyiregyházi Városi Dalegylet.

Helyárak: I-IV. sor 2 pengő, V-végig 1 pengő 20 fillér, állóhely 60 fillér. A hangversenyjegyek az ismerkedési estélyre is érvényesek. Külön estélyi jegy ára 2 pengő. Jegyek előre válthatók a zenéde portásánál és este a pénztárnál. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk.

A meghívó belépő-jegyűl szolgál.

Harmincezres taglétszámmal működik az átszervezett debreceni Munkásbiztosító Pénztár

Pauchly főorvos és Kurián igazgató a pénztár munkájáról nyilatkoznak a Hajdúföldnek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Országszerte megtörtént a Munkásbiztosító Pénztár reformja és az új tisztviselők már csaknem mindegyikét elfoglalták hivatalukat. Debrecen város egész közönsége osztatlan meglepedéssel vette tudomásul, hogy a debreceni kerületi Munkásbiztosító Pénztárnál nem történtek lényegesebb személyi változások és a pénztár vezetősége a régi maradt, Kurián Gyula és Pauchly Géza főorvos személyében továbbra is olyan férfiak állanak a pénztár élén, akiknek működése eddig is csak elismerést, tiszteletet és becsülést váltott ki minden vonalon s akiknek vezetése alatt, valamint a kiváló orvosi és tisztviselői kar működése mellett továbbra is biztosítva van a pénztár jövője, munkaképessége és fejlődése.

Most, hogy formailag új korszak nyílik meg a debreceni Munkásbiztosító Pénztár életében, a Hajdúföld munkatársa felkereste az intézmény vezetőit és tájékozódást kért a lényegesebb változásokról, fontosabb kérdésekről, melyek a közönség legszélesebb rétegeit érdeklik.

Pauchly Géza

a pénztár kiváló főorvosa, kérdéseinkre a következőkben volt szíves válaszolni.

—A Munkásbiztosító Pénztárban nagyobb részt minden marad a régiben. Az orvosi és tisztviselői karban nincsenek lényegesebb változások. A pénztár egy új főorvos-helyettést is kapott, akinek személye eddig még nem ismeretes, mert kinevezése még nem történt meg.

—A kereskedelmi betegsegélyző, mint ismeretes, megszűnt és ennek teendőit most már a Munkásbiztosító Pénztár orvosi kara látja el. A kereskedelmi betegsegélyző tagjai ugyanabban az elbánásban, ugyanazokban a segélyekben fogynak részesülni, mint a mi eddigi pénztári tagjaink.

Kérdést intéztünk Pauchly főorvoshoz a debreceni kórházról ismert ügyére vonatkozólag, melyre nézve a következő választ kaptuk: —Senki sem nélkülözi úgy a kórházat, mint éppen mi, a Munkásbiztosító Pénztár, mert betegünket nem tudjuk elhelyezni. A klinikák a kórházi ápolásra szorulókat nem vehetik fel, mert nincs férőhely.

A pénztári tagok érdekében tehát óriási előnyt jelentene, ha a kórházat minél előbb megnyitnák.

A kórház megnyitása esetén az általános egészségi viszonyok is mások lennének, mint ma.

Kurián Gyula

a Munkásbiztosító Pénztár kitünő igazgatója szintén szíves készséggel adott felvilágosításokat a Hajdúföld munkatársának.

Mindenekelőtt kijelentette, hogy még két-három hónapba beletelik, amíg az új autonomia működését megkezdi. Az átszervezési munkák most vannak folyamatban s az egyes fontosabb momentumokról a pénztár hírlapi közlemények és tájékoztatók útján fogja értesíteni az érdekelteket.

Az új rendelkezések következtében újabb 37 községet csatoltak a

debreceni kerületi Munkásbiztosító Pénztárhoz, amelynek taglétszáma így már felül van a harmincezren.

Szöbakerült ezután, hogy a város a Munkásbiztosító Pénztár kiválóan és nagy eredményekkel működő tüdőbeteg gondozójától megtagadta az eddig adott 10,000 pengős segélyt, amelyből a város most egy másik tüdőbeteg gondozót akar felállítani a Népházban. Erre az ügyre vonatkozólag a következőket mondotta Kurián igazgató:

—A pénztár tüdőbeteg gondozója 1913 óta áll fent és azóta megszakítás nélkül működik. Most minden indoklás és a pénztár megkérdezése nélkül egyszerűen megvonták a városi segélyt, aminek következtében a pénztár is kénytelen lesz megtagadni a tüdőbeteg gondozójában kezelt 33 szegény, városi beteg, tehát nem pénztári tag, segélyezését. Hogy voltak évek, melyekben kevesebb nem pénztári tagot kezeltünk, erre nézve csak azt jegyzem meg, hogyha a tisztiorvosok ide beutaltak hozzánk valakit, azt mi mindig a legszivebben láttuk és kezeltük is.

A tisztiorvosok azonban nem küldték ide a betegeket.

ugy, hogy nekünk magunknak kellett felkutatnunk a város szegénysorsu betegeit. Meg kellett fogni és idehozni a városi betegeket.

A tüdőbeteg gondozójára most is rengeteget áldoz a pénztár. Mi fi-

Új rendelkezések a Munkásbiztosítótól igényelhető segélyekről

(A Hajdúföld tudósítójától.) A munkásbiztosító pénztár újjászervezése folytán a biztosítottak segélyezése tekintetében az 1928. január 1-én hatálybalépő 1927. évi XXI. t.-c. számú új nagyfontosságú rendelkezéseket tartalmaz. E rendelkezések közül a biztosítottakat érdeklő fontosabb tudnivalókat az alábbiakban ismertetjük.

A biztosítottak által követelhető segélyek

1. Ingyenes orvosi gyógykezelés, gyógy- és kötszerek, gyógyvizek és olcsóbb gyógyászati segédeszközök (szemüveg, sérvköttő, pólya, mankó, stb.) a megbetegedés napjától kezdve legfeljebb 1 éven át;

2. kórházi (gyógyintézeti) ápolás legfeljebb egy évig;

3. táppénz, ha a betegség keresőkép-telenséggel jár és a keresőkép-telenség három napnál tovább tart, a keresőkép-telenség negyedik napjától számítva a keresőkép-telenség további tartamára, még pedig, ha a keresőkép-telenség előbb véget nem érne, a keresőkép-telenség első napjától számított egy éven át;

4. szülés esetén, ha a segélyezést igénylő a szülés előre látható időpontját megelőző egy éven belül legalább hat hónapon át biztosítva volt, a szükséges szülészeti segédeszközök (hábadij) és gyógykezelésen kívül a szülést megelőzően 6 héten át terhességi, a szülés után hat héten át gyermekágyi segély, valamint 12 héten át szoptatási segély;

5. a kórházi (gyógyintézeti) ápolás idejére féltáppénz jár az esetben, ha a biztosítottnak vele közös háztartásban élő oly családja (a család-

zetjük az orvost, két gondozónőt, fűtést, világítást, felszerelést, oltószereket, gyógyszereket adunk. Az intézet úgy volt a köztudatba bevezetve és oly kiválóan működött, hogy azt csak fejleszteni volna szabad, nem pedig megbénítani. A csonka hazában nincs még egy tüdőbeteg gondozó, amely annyi segélyt adott volna ápolójainak, mint a miénk. Itt minden nem pénztári tag is kap naponta egy liter tejet, hetenként kétszer egy negyed kiló marhahúst, egy negyedkiló disznóhúst, egy negyedkiló zsírt, egy negyedkiló cukrot stb.

Annak következtében, hogy a város nem adta meg a segélyt, most mindentől a segélytől, a rendszeres orvosi kezeléstől, gyógyszer ellátástól

elesnek a városi szegény betegek.

S a pénztárnem teheti meg azt, hogy mikor egy fillérrel sem támogatják tüdőbeteg gondozóját, ilyen áldozatokat hozzon azokért a városi betegekért, akik nem tagjai a pénztárnak.

Eddig a nyilatkozat. Magunk részéről csak annyit teszünk hozzá, hogy a város új tüdőbeteg gondozójától vajmi keveset remélünk, mert 8000 pengőből ez semmiesetre sem tudja megadni azt a gyógykezelést, melyet eddig a pénztár nyújtott a szegény városi betegeknek.

Teljesen elhibázott dolog volt tehát a meglévő, kitünően eredményesen működő pénztári tüdőbeteg gondozótól megtagadni a segélyt

és szervezni egy új intézményt, mely előreláthatólag csak vegetálni fog és önmaga is gyógyításra szorul majd, ahelyett, hogy gyógyítana.

tagok felsorolását lásd 2-ik oldalon) vannak, akiknek ellátásáról a biztosított köteles gondoskodni;

6. temetkezési segély.

A biztosítottnak tulmenő segélyként a következő szolgáltatásokat igényelhetik:

1. az átlagos napibér 75%-ig tel-
emelhető táppénz a keresőkép-telenség 29. napjától;

2. költségesebb gyógyászati segédeszköz (műkar, műláb, műfog, rögzítő-tok, stb.) adható annak a biztosítottnak, aki az igény érvényesítését közvetlenül megelőző két éven belül legalább egy éven át betegség esetére biztosítva volt;

3. ellátással járó gyógyírdó adható annak a biztosítottnak, aki az igény megnyitástól közvetlenül megelőző két éven belül legalább egy éven át biztosított volt;

4. szoptatási segélyben részesülő nőnek táppénz adható abban az esetben, ha az anya gyermekének igazolt betegsége miatt nem dolgozhatik.

A 2. és 3. pontban említett egy évi időtartamba nem számítható be az az idő, amelyen át a biztosított keresőkép-telenség miatt táppénz, terhességi és gyermekágyi segélyben, kórházi vagy gyógyintézeti ápolásban részesült.

A segélyek összege

1928. január 1-én nem változik. A betegségi biztosítási segélyekre igény-jogosultak napibérosztályának megállapításánál az a tényleges javadalmazás veendő alapul, amelyet az igénylő a munka abbahagyását megelőző 28-ik napot magában foglaló bérhétén élvezett. Négy hétnél rövidebb munkaviszony esetén a

munka megkezdésének hetében élvezett javadalmazást kell figyelembe venni. Ha biztosított négy héten belül ugyanabba a betegségbe visszaesik, folytatólagos segélyezését ugyanazon napibérosztály szerint kapja, mint amely napibérosztály alapján legutóbb segélyeztetett.

A családtagokat a következő segélyek illetik meg:

1. orvosi gyógykezelés, gyógyszeres és kötszerek, gyógyvíz és olcsóbb gyógyászati segédeszközök (szemüveg, pólya tb.) a megbetegedés napjától számított egy éven át;
  2. kórházi ápolás és pedig ugyanazon betegségből kifolyóan 1 éven belül legfeljebb 28 napon át;
  3. a biztosított felesége, valamint feleség hiányában a biztosított háztartását vezető nő részére szülés esetén a szükséges szülészeti segély, illetőleg bábadij és gyógykezelés, ugyancsak négy héten át terhességi, valamint hat héten át gyermekágyi segély naponként 40 fillér összegben és szoptatási segély naponként 30 fillér összegben. Ezen szülészeti segélyek csak az esetben igényelhetők, ha a személy, akinek jogán a feleség, illetőleg a feleség hiányában a biztosított háztartását vezető nő a segélyek kiszolgáltatását igényli, a szülés előreláthatólag időpontját közvetlenül megelőző egy éven belül legalább hat hónapon át biztosított volt.
- Tulmenő segélyként családtag részére is adhatók, a műfog kivételével, költségesebb gyógyászati segédeszközök, ha az a személy, akinek jogán a családtag a költségesebb gyógyászati segédeszközöt igényli, az igény bejelentését közvetlenül megelőző két éven belül legalább egy éven át biztosított volt.

"Hargitaváralja" székely-község társasvacsorája

A „Hargitaváralja” jelképes székely társasvacsorát január 5-én este 7 órai kezdettel rendezendő műsoros előadással kapcsolatos társasvacsora iránt a közönség körében már eddig is igen élénk érdeklődés nyilvánult meg. — Ennek a kulturális egyesületnek családai ösztörszervezetére, melyet Németh Lajos jóhírű vendéglőjében tartanak meg, ezúton is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

Budapestre utazik?!

20 százalékos engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból.

10 százalékos engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Külföldi házikonyha)

5 pengőt megtakarít autótaxi költségét, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Ótthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorú családi jelleg.

S a j á t é r d e k e esen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

Grand Hotel Park

Nagyszálló

BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10. szám

A Köteli pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Felebbezés H. Kiss P.-nek a Piac-utcai kerületben történt megválasztása ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a legutóbbi törvényhatósági kiegészítő választások alkalmával Hegyemegyei Kiss Pált a radikális listán két kerületben, a Piac-utcán és a mezősegen is megválasztották. Kovács József közművesmester most

felebbezést adott be, melyben Hegyemegyeinek a Piac-utcai kerületben történt megválasztását megappellálja s kéri, hogy ezt a mandátumot semmisítsék meg.

A felebbezést az igazoló választmány fogja elbírálni.

Január végére elkészül az új burkolási szabályrendelet

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a városi közgyűlés kimondta, hogy a burkolási szabályrendeletet módosítani kell. A szabályrendelet átdolgozása óriási munkát ad a város műszaki ügyosztályának. Nevezetesen az új szabályrendeletet arányossági alapon csinálják meg. A forgalmasabb és nagyobb utvonalakon a háztulajdonosok kevesebb burkolási járulékot fognak fizetni, mint azokon az utcá-

kon, melyeknek burkolása nem a közforgalom, hanem a háztulajdonosok érdeke. Ezeknek az arányoknak a kiszámítása és az utcák beosztása igen sok munkával jár, azonban a műszaki ügyosztály a dolog nagyobb részével már végzett s bizonyosra vehető, hogy január végére teljesen készen áll az új burkolási szabályrendelet, amelyet január végén vagy legkésőbb február elején a közgyűlés elé terjesztenek.

Ujevi cselédvásár a Bethlen-utcában

Viganótól a szilvszkin bundáig — Látogatás a debreceni cselédközvetítőben

A Bethlen-utcában a csikorgó hidegben egy forgalmas ház vonja magára a figyelmet. Az utcán a kocsik és autók hosszú sorában itt-ott egy-egy döcögős parasztszékér is elvegyül. A szekereken nagy fekete kendőbe bugyolált öreg nének üldögélnek, nyilván a lovakra vigyáznak, mert a férfiak öblös poharak mellett koccintgatják egymásra a boldog újévet. Az utcában levő kis kocsmákból vig éneklők hangos váltakoznak, érdes borzító tenorok hangos ágaskodásaival, aszerint, hogy a szesz fokmérője hány százalékból állapítja meg a részegséget. A vidékről beruccant atyafiak nem engedik magukat zavartatni s csak azért is virtusból izznak és énekelnek a szesz skáláján.

Nem is törődik velük senki. Ősmagyar szokás az újév józsu, bors köszöntője, melyben benne van az ősi babona is: amilyen az első nap, olyan az egész év!

Az újév hangulatos, vidám volt, csak a hideg csikorgott keményen és a megfagyás sietette az utcán a járóelőket, kik hangos dobogással igyekeztek is. A Bethlen-utca 6. sz. alatt két rendőr és egy polgári ruhás kapus tartják fent a rendet. Szigorúan igazoltatnak mindenkit, főleg azokat, kik az udvarról igyekeznek kifelé a kapun. A tágas nagy udvarnak igen furcsa a képe. Egzotikus öltözötű lányok fagyoskodnak, csoportokba verődve. Mindenki a saját szakmájábelihez húzódik. Külön van egymástól a szakácsnők, szobalányok és mindenesek csoportja. A kasztok közötti éles ellentét még itt is szembevetődik. Sorba nézzük a különböző csoportokat.

A szobalányok a legérdekesebbek. Selyem ruha, ríktó színű harisnya van a legtöbbön. A cipőjük lakk, vagy antilop betétes, bunda és bőrkeztű a kezükön. Mimikri eleganciával pipiskednek, mint a pávák és haragosan zugnak, ha a kiválasztás szerencséje nem esik rájuk és ha egy szokimondó nagysága önkéntienül ki kell viselkedésük ellen:

— Maga nem nekem való, lelkem. Isten ments magától! Nem nagyságát akarok én hazavinni, hanem cselédet! Tisztelességes uton nem lehet ilyen bundát szerezni — mondja

egy harcias hangulatu kissé kopottas kinézésű nagysága egy szilvszkin bundás ondolált haju szobalánynak.

Nem is állt el közülök senki! Inkább az egyszerű külsejű viganós parasztlányok közül folyik a választás. Szinte kapkodják őket.

— Tud-e sütni, főzni, lelkem? Hát takarítani? — kérdi a nagysága.

— Nem biz én még, — szeppenkedik a szegénylős leányzó.

— Nem baj! Megtanulja.

Mindjárt szerződtek s írják alá a szerződést az irodában, hol olyan nagy a tolongás, mint a felvert hangyabolyban. Örömmel vezetik aztán kézenfogva az új aqvizitót ki az udvarról, nehogy meggondolja még magát a leányzó s visszafusszon az édesanyja szoknyája mellé.

Mennek és jönnek az „anyagok” az udvaron. Ujak és régiek! Még a déli órákban is lehetnek vagy ötszáz-an. Megkérdeztünk egy uriaszonyt ki reggel óta szemléli a cselédeket, hogy mi a véleménye a mai ugynevezett leányvásárról?

— Minták ezek érték nélkül! — válaszolta. Az ember nem mer választani közülök. Olyan nagy bért kérnek, hogy az egy köztisztviselő tehetségét jóval túlhaladja. Olyant meg nem akar hazavinni senki, amelyik még nem szolgált, mert ezzel rengeteg sok a vesződség, bosszúság meg a méreg. Nem éri meg a bérük, amennyi kárt csinálnak. Amikor kézhez tanítja őket az ember, kinyilik a szemük és tovább állnak. Isten mentsen a mai cselédhez rossz szót szólni! Az érzékenységük nem ismer határt!! Nem is jó uraim ezekről beszélni!!

Ez a mai cselédkérdés hü korpé a gazdasági élet elszomorító látványa, mely minden vonalon oly szembeötlően jelentkezik s megméltelyezőleg hat igen sokszor a faluról került ki cselédleányok életében is.

Székely Molnár Imre.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál kővetelje a „HAJDUFÖLD”-et!

Óriási érdeklődés előzi meg a Katholikus Figyelő kulturdélutánját

(A Hajdúföld tudósítójától.) Városzerte óriási érdeklődés előzi meg azt a nagyszabású és egész összeállításában szenzációsnak ígérkező kulturdélutánt, melyet a debreceni katolikus társadalom magasszínvonalu hetilapja, a Kovács Sándor szerkesztésében megjelenő „Katholikus Figyelő” rendez. Vizkereszt ünnepe délután öt órai kezdettel az Arany Bika szálloda dísztermében. Az előadásnak különös dísz és értéket az a körülmény ad, hogy az ünnepi szónoklatot a magyar katolicizmus reprezentatív vezéregyénisége,

P. Bangha Béla dr

Jézus-társasági szerzetes mondja, aki ugyanaznap délelőtt a római katolikus templomban a fél tíz órai nagymise után prédikációt is tart.

A teljes műsor egyébként a következő:

Demény: Szerenád. Révly: Nép-dalegyveleg. Előadja a Szent László Dalegylet vegyeskara Kollwenz Rezső karnagy vezénylete mellett.

Liszt Nándor: Magyar Hortobágy. Liszt Nándor: A Hegyi beszéd. Liszt Nándor: Barabbás. Versek. Szavalja

Erszinger Klára. Haendel: Ária. Tor-

navy: Mi dobog, mi zokog? Koudela: Magyar Miatyánk. Énekl: Takácsy

Dénes. Zongorán kíséri: Csiky-Mészáros Tibor. Két kroki. Felolvassa:

Liszt Nándor. A legféltettebb nagy hatalom. Beszéd. Tartja: dr

Bangha Béla S. J. Révly: Hiszek-e. Énekl: a Szent László Dalegylet vegyeskara Kollwenz Rezső vezénylete mellett.

Konferál Liszt Nándor.

A rendezőség már kibocsátotta a jegyeket, amelyek hétfőtől kezdve elővételben kaphatók Antalffy és Springer könyvkereskedőknél. Hely-

árak: I. hely 2 P. II. hely 1 P 50 f. III. hely 1 P. Állóhely 80 fillér. Pály-

hely: négyzetméteres 6 P, hatsz méteres 8 P. A jegyek megszámozva

nincsenek, de a rendezőség gondoskodik róla, hogy mindenki megfelelő helyhez jusson.

A hajdúföldi ösztörményi MANSz teaestélye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének hajdúföldi ösztörményi csoportja január 2-án délután 5 órai kezdettel a központi fiúiskola tanácstermében tartotta meg a minden hó első hétfőjén szokásos teaestélyét, a közönség élénk részvételével.

Ezuttal Szolnoky Gerzsonné ref. lelkesné volt a teaestély háziasszonya, kinek izléses rendezésével, mindenre kiterjedő figyelmével s felügyelete alatt hordták fel az izletes, a künn uralkodó nagy hideget felejtető párolgó teát Kiss Juliska, Nagy Gitta és Szolnoky Irma. Tea közben Bertalan

Iréne szavalta el Szász Károly: „A Turi fiú története” című versét igen nagy sikerrel s a közönség szünni nem akaró tapsvihara kész-tette Ábrányi Emilnek „A Kossuth sirja” c. versének az elszavalására, mely az előbbihez-méltó sikert aratt.

Majd később Malmos István tanító gyönyörű énekszámával tette felejthetlenné a tea-est barátságos, intim hangulatát. Régi jó magyar dalokat énekelt. A jelenlévők 7 óra után oszlottak szét, magukkal

vive a tea-estély pompás hangulatát.

HIREK

1928 január 4 (Szerda)

Prot.: Leona Kath.: Titusz

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Növe-ede felhőzettel, csapadék hajlammal, lassu enyhülés.

Városi muzeum 9-12-ig 2-4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Gyógyszertárak közli éjjeli szolgálata: **tanárnak**: Kossuth (Piac-u. 83.) Nap, **Iseni Gondviselés** (Teleki és Deák Ferenc-u. sarok.) **II. Rákóczi Ferenc** (Külső vásártér 1.) **Csillag** (Árpád-tér 1.) **Mátyás király** (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

A Szent Anna-utcai lakók panasza a fűtési költségek aránytalan elosztása miatt. A Szent Anna-utcai városi bérház lakói panaszt adtak be a városi tanácshoz, hogy a központi fűtés költségeit aránytalanul osztották el közöttük s egyforma nagyságu lakásokra különböző fűtési járulékokat vetettek ki. A városi tanács az ügyet kiadta a műszaki ügyosztálynak, amely most revízió alá veszi a fűtési költségeket és új alapon, az igazságnak és méltányosságnak megfelelően osztja szét a lakók között.

Előadás a Gazdakörben. Vasárnap délelőtt 11 órakor a debreceni Polgári- és Gazdakörben Halász Miklós a gazdasági akadémia kitűnő tanára előadást tart a tavasziak műtrágyázásáról. Ezután a Mezőgazdasági Kamara ünnepélyes keretek között fogja megjutalmazni Nagy János mezőgazdasági cselédet, aki 36 év óta megszakítás nélkül szolgál egy gazdánál, Kertész Lászlónál. Délután öt órakor Ecsedi István egyetemi magántanár tartott előadást.

Rádió-műsor. Január 4. Szerda. Budapest. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 4: Oszkár bácsi meséi a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés, mozgó műsora. 5: Közgazdaságtudományi előadás. Friedrich János dr.: „A pénzérték csökkenésének hatása a hitelre és a valorizációra.” 5.30: Szimfónikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. Vezényel: Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködnek: Gellért Ferenc hangversenymester és Lauris Lajos, az Operaház művésze. 7: Az Operaház „Fidelio” előadása. Vezényel: Walter Bruno, a berlini városi opera főzeneigazgatója. 10: Pontos időjelzés, horek, közlemények. 10.30: His Masters Voice művész- és tánclemezek.

Külföld. Bécs (517.2 és 517.) D. u. 4.15: Hangverseny. 8.30: Kainz József ünnepség. Utána könnyű zene. Berlin (483.9). D. u. 5: Szórakoztató zene. 9: Hangverseny. 10.30: Tánczene. Boroszló (322.6). D. u. 4.30: Hangverseny. 9.10: Szórakoztató előadó-est. Majna-Frankfurt (428.6). D. u. 4.30: Hangverseny. 6.30: Bizet: Carmen. Operaelőadás. Prága (348.9). D. u. 4.30: Hangverseny. 7.30: Szimfónikus hangverseny. 10.20: Szórakoztató zene. Róma (450). D. u. 5.30: Tánczene. 8.45: Zenekari hangverseny. London (361.4). D. u. 2: Hangverseny. 4: Balladák. 5: Könnyű klasszikus zene. 7: Orgona. 8.45: Nicolai: A windsori vig. nök. Operaelőadás.

Megszökött a télikabáttal. Barbócz Ilona debreceni pincérleány feljelentést tett F. M. leányismerőse ellen, aki szállásadónőjétől furfangos módon kicsalta a télikabátját. A szélhámos fiatal leány a nyolevan pengőt érő kabáttal együtt megszökött. A rendőrség széleskörű nyomozást indított kézrekerítésére.

Olvassa a Hajdúföldet

Egy városi adótitst veszélyes kalandja a felborult szánnal

A jövőben októbertől decemberig eszközlik az adóösszeírást

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecenben most folynak az adóösszeírások, amelyek igen nagy munkát adnak a városi adóhivatal tisztviselőinek, mert hatalmas területet kell bejárniok. Különösen a város nagyterjedelmű mezőségén vesz sok időt igénybe a kiszállás, amely a mostani rendkívül hideg időjárás és nagy havazás mellett sokszor veszélyekkel is jár. Így különös kalandban volt része Rácz József városi adótitstnek, aki a napokban a külsőségi tanyákra szállott ki. Este félhétkor szánkán indult vissza a város felé. A Pereces-dűlőn a sötétben a városi szánta összeütközött egy másik szánkával, amely szembe jött vele. A városi szánta felfordult, a lovai, melyek eltépték az istrángot, elszabadultak és örült vágatással tova-nyargaltak. Mit volt mit tenni, Rácz József gyalog indult neki a városnak, míg a kocsis egy közeli tanyán szállott meg. Éjszaka nem lehetett volna az elszabadult lovakat megtalálni, ezért a kocsis a tanyabeli lakosokkal a kora hajnali órákban indult azok keresésére. Hosszas kutatás

után a szerencsétlen állatokat meg is találták. A két lovat teljesen elborította a hófúvás, úgy hogy a két didergő, reszkető állatnak a tüle sem látszott ki a hóból. Nagy nehezen azután sikerült kiszabadítani a két lovat a hóból s érdekes, hogy a két állatnak semmi baja nem történt egy kis meghűlésen kívül.

Ilyen és ehhez hasonló kalandok, nehézségek számtalanszor előfordulnak a mezőségi adóösszeírás során. Eppen ezért a város vezetősége most kérni akarja a pénzügyminisztert, hogy az adóösszeírást ne december-januárban, hanem októbertől decemberig csinálják. Debrecenben erre meg is van a lehetőség, mert a gazdák már október 1-én átadják a bérleteket és októberben kezdődik az új gazdasági év, tehát így ekkor már meg lehet állapítani a vagyoni viszonyokat.

Valószínű, hogy a miniszter teljesíti a kérelmet, ami által sok kellemtelenségtől, gyakorta szenvedéstől, kimélné meg a városi adóhivatal érdemes tisztviselőit és az összeíró közegeket.

Március 3-án és 4-én lesz a Faluszövetség első községi kongresszusa

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ország kulturközpontja és az egyes községek és falvak közötti közvetlen kapcsolat létrehozásának fontosságát a Falu Országos Földmívelési Szövetség vezetősége gyorsan felismerte és gyakorlati keresztülvihetőségét megfelelő szerv és képviselő létesítésével biztosította is. A Szövetség az évenként megtartandó „Községi kongresszus” rendezésével intézményesen kívánta szolgálni azt a célt, hogy azokat az országos érdekű kérdéseket, amelyek a községek életében és fejlődésében jelentőséggel bírnak, nyilvánosan letárgyalja, hogy ezáltal maguk a községek közvetlenül résztvehessenek sorsuk intézésében. A Faluszövetség a „Községi kongresszusát” úgy szervezte meg, hogy abba az érdekelt társadalmi és gazdasági érdekeltségek megfelelő módon képviselve legyenek, hogy azok a kívánságok, amelyek a városok és a községek kapcsolatát fenntartani hivatottak, ne a pusztában elhangzott szavak legyenek, hanem meghallgatásra találjanak az illetékes fórumok előtt is.

E céltól vezérelve a Falu Országos Földmívelési Szövetség március 3-án és 4-én rendezi „Első községi kongresszusát” Budapesten. A kongresszus legfőbb védnökéül sikerült nagybányai vitéz Horthy Miklóst, Magyarország Kormányzóját megnyerni, védnökei pedig gróf Bethlen István miniszterelnökkel az élén az összes szakminiszterek. A kongresszus elnöke Mayer János földmívelésiügyi miniszter, a Faluszövetség elnöke, társelnöke Schandl Károly dr földmívelésiügyi államtitkár. A községek kongresszusán résztvesznek a Faluszövetség igazgató választmányán kívül a vármegyék, a városok és a községek kiküldöttei, az illetékes miniszteriumok kiküldöttei, az Országos Mezőgazdasági Kamara és a kerületi kamarák képviselői, a vármegyei gazdasági egyesületek kiküldöttei, a Községi és Körtjegyzők Országos Központi Egyesületének és az Országos Tanító Szövetség kiküldöttei.

Az „Első községi kongresszus”-t alakuló díszközgyűlés vezeti be, melyet március 3-án d. e. 11 órakor az új városháza dísztermében tartanak, a Faluszövetség évi rendes közgyűlése után. A díszgyűlésen a megjelenő Kormányzót Mayer János földmívelésiügyi miniszter üdvözli, majd a miniszter megnyitó beszéde után dr Schandl Károly államtitkár ismerteti a kongresszus programját. Ezután dr Bajtay Mihály gazdasági főtanácsos, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója indítványára megalkulnak a szakbizottságok, melyek még aznap délután megkezdik működésüket. A bizottságok letárgyalják a községi, közigazgatási és közsegélyezési ügyeket. A falu kulturális és egészségügyi kérdéseit, a falvak gazdasági és társadalmi problémáit. A kongresszus programja tehát felöleli a falvak fejlesztésével kapcsolatos társadalmi, közigazdasági és kulturális kérdéseket, a Faluszövetség vezetői pedig felkérték közéletünk legkiválóbbjait, akiknek szívükön fekszik a magyar falvak jobb sorsa, hogy a fontos kérdésekről a szakbizottságokban előadást tartsanak.

A szakbizottságokban letárgyalt kérdésekben hozott határozatokat a záró teljes ülés elé terjesztik, az elfogadott javaslatokat pedig a kongresszus állandó bizottsága illetékes helyen előterjeszti. Dr Bajtay Mihály összefoglaló beszéde után Meskó Zoltán, a Faluszövetség társelnöke a Faluszövetség országos szervezésének jelentőségéről szól, a kongresszus végül dr Schandl Károly államtitkár zárószavaival véget ér.

A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Közérdekű levelek

Néhány szó a villamosokról

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur! Azt hiszem a köznek teszek szolgálatot, ha b. lapja útján a HÉV igazgatóságának figyelmét felhívom egy kis rendelkezésre, amelyen a helyiviasut jóakarásával könnyen lehet segíteni. Mióta a nagyerdei körforgalom megindult, csaknem minden villamossal megyek, hogy két-három percet áll a klinika és, ugyanannyit a régi végállomás előtt. Annak, aki például az egyetemi tanári lakásoknál száll fel, ilyenformán néha öt-hat percig is kell fagyoskodni az ácsorgó villamosban. Mindennek az az oka, hogy a villamosok menetidejét 28 percen szabták meg, holott a vezetők szerint 23 perc is elég. Miután így a menetidőt nem lehet betartani, kénytelenek ácsorogni. Ha már körforgalom van és 32 fillért kell fizetni egy vonaljegyért, akkor legyen körforgalom és ne ácsorogjanak a villamosok. Reméljük, hogy ezen az anomálián egy-kettőre segíteni fog a helyiviasut. (Alíráás.)

Rádiót vásárolt a hajduböszörményi Mezőgazdasági Egyesület. A hajduböszörményi Mezőgazdasági Egyesület hatalmas léptékben hada a kulturtevékenység útján Fegyveres András elnök vezetésével. Legutóbb megbizta Tuca Szilárd kamarai gazdasági előadót, hogy egy rádió felszerelést hozasson az egyesület külön helyiségébe. Egy hatalmas, külön fűtöttesttel, hang-erősítő tölcserrel ellátott 6 lámpás rádió lett beszerelve a biliárd terembe, melyet szintén most rendezett be az egyesület nagy körültekintéssel. A rádió jelentősége az egyesületre nézve igen nagy horderejű, mivel a mezőgazdasági hírek precíz pontossággal jutnak a gazdák tudomására, hasonlóképpen a különböző nyerstermények, továbbá marha, ló, sertés stb. napi árfolyamok is.

Megjelent az ujalaku „Mindnyájunk Lapja” újévi száma. Második évfolyamának első számával a „Mindnyájunk Lapja” irodalmi és művészeti revü: új alakban, finom papíron, rengeteg illusztrációval és meglepően nivós tartalommal jelent meg. A fürgé és tartalmas hetilap egyik slágere az országos női- és gyermek-szépségverseny, a másik a 100 oldalas ingyen regény melléklet, melyet a lap hetenkint ajándékoz az olvasóknak. A tartalomból megemlítjük Vándor Kálmán újévi cikkét, Segesdy László szerkesztő novelláját, Dánielné Lengyel Laura cikkét, Aradi-Szabó István versét és Pogány Elza aszonyrovatát. Ezenkívül rengeteg cikk, sport-, színház- és humoros rovatok gazdagítják a lapot, melyet Hanuszik László festőművész illusztrációi díszítenek. Az újévi számban nagyalakú ingyen-kotta is van: A. Red. „Sevilla” című one-stepje. A lap minden árusnál kapható. Egyes példányának ára regény- és kottamelléklettel együtt 50 fillér. Negyedévi előfizetés P. 6.—. Kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget-utca 26.

Hölgyek figyelmébe!

Egész gummi-fűző . . . . . 12 P-től
Szövet ospó-fűző . . . . . 8 P-től
Hárisnyatartó . . . . . 3 P-től
Melltartó már . . . . . 2 P-től

szerezhető be
BIRI RÓZÁNÁL
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Holnap lesz Buza Gábor hegedűművész hangversenye. Nagy érdeklődés előzi meg a tehetséges művésznök holnap este 8 órakor a városi zeneiskola hangversenytermében tartandó bemutató hangversenyét. A nagyszerűen összeválogatott műsor, már előre is involválja Buza Gábor művészi képességeit és biztosítja arra, hogy a komoly zene iránt érdeklődő közönségnek értékes élvezetben lesz része. A zongorakíséretet Szabó Emil zeneszerző, zeneiskolai tanár látja el. Buza Gábor műsorán Glasonov hegedűversenye, Bach Aierje, Schubert Ave Mária, Paganini Etudja, Frank Cézár szonátája és Zsolt két műve szerepel. Jegyek korlátolt számban még kaphatók a Méliusz-nál és este a pénztárnál. Helyárak: 3.50, 2 és 1 pengő.

Lokomobil és cséplőgép kezelői tanfolyam. A m. kir. áll. fa- és fémpipari szakiskolán évenként egyszer rendezett „lokomobil és cséplőgép kezelői tanfolyam” közébejött akadályok miatt január 4-én kezdődik meg s így beiratkozások még e héten eszközölhetők. A tanfolyam tartama 12 hét, előadások hetenként háromszor este 6-9 óráig, gyakorlatok szombat d. u. és vasárnap délelőttöként lesznek megtartva s így erre vidékiek is bejárhatnak. Tandíj 29 P 50 fill., mely havi 10.— pengős részletekben is fizethető.

Az iparosok könyvvezetési kötelezettsége. Egyes debreceni lapok 1927. évi december 25-iki számában „Minden iparos köteles január 1-től könyvet vezetni és leltárt készíteni” című közlemény jelent meg. Ez a közlemény nem felel meg tartalmában a vonatkozó rendelkezéseknek és így alkalmas arra, hogy az iparosoknak jelentős károkat okozó tévedésbe ejtse. A kereskedelmi és iparkamara éppen azért, hogy az esetleges tömeges kérdéseknek elejét vegye, szükségesnek látja reámutatni arra, hogy az általános kereseti adóról szóló 300/1927. K. H. Ö. (kereseti adó hivatalos összeállítás) 50-ik §-ának VIII. 4-ik pontja szerint az általános kereseti adó céljára szolgáló külön könyveket nem kötelesek vezetni a segéd nélkül, vagy legfeljebb három segéd-del dolgozó kisiparosok. Szemben tehát a december 25-én megjelent közleménnyel, mely azt mondja, hogy minden iparos köteles vezetni könyveket, áll az, amit a pénzügyminiszter ur fentidézett rendelete mond, ami egyébként változatlan fentartását jelenti az eddigi helyzetnek.

Előkészületek a husiparosok báljára. A Tiszántúli Husiparosok Szövetsége január 8-án az Arany Bika dísztermében rendezi meg a husiparos bált, amelyen képviselve lesz a közeli és távoli vidék és a legkülönbözőbb társadalmi osztályok is. Előrelátható, hogy a tiszántúli husiparosok bálja ugy érdekes, mint anyagilag jól fog sikerülni, ezt garantálja a hatalmas rendező gárda és a védnökök díszes tábora. Ott lesznek dr. Hadházy Zsigmond főispán, Bittner János kormányfőtanácsos, kamarai alelnök Budapestről, Wimmer Fülöp kamarai elnök Szegedről, a helybeli ipari és kereskedelmi élet legfőbb reprezentánsai, a testvérszövetségek a Dunántúlról, Fel- és Délvidékről és még igen sokan mások. A jegyek tulnyomórészt már elővételben elkelték. Pályajegyekből már csak egy-két kis- vagy nagypályahely áll rendelkezésre, melyek dr. Szabó Mihály üzletében, Hunyadi-u. 23., (telefon 5-51) jellemezhetők elő.

Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

Eljegyzés. Tóth Pirikét eljegyezte Szilassy László csendőrszázados.

A Dóczy-intézet gyászjelentése Konrád Teréz haláláról. A debreceni református leánygimnázium igazgatótanácsa és tanári kara fájdalmas szívvel tudatja, hogy az iskolának 37 év óta egyik leghívebb munkása, a tanári karunk forrón szeretett és szerető tisztársai, a leánygimnázium tanárnője, a polgári leányiskolának első igazgatónője: **Konrád Teréz** folyó hó 2-án délután 2 órakor elhunyt. A megboldogultnak egész nemese élete Istenben való élet volt. Csodálatosan önzetlen és áldozatra mindig kész szeretetével magához láncolta egy kártársainak, mint növendékeinek szívét. A pontos és felelősségteljes kötelesség teljesítésnek példaképe volt. Az iskola minden ügyét a legnagyobb szeretettel és érdeklődéssel viselte szíven. Élete az iskoláért folytatott munka tüzeiben emésztődött fel. Neki az élet Krisztus volt s épen ezért a halála is nyereség. Csak nekünk kipótolhatatlan veszteség. Temetése folyó hó 4-én, szerdán délelőtt 11 órákor kezdődik a Kossuth-utcai templomban, honnan drága hamvait a Kossuth-utcai temetőbe kísérik.

Tiszántúli cukorrépa-termelők szervezkedése. Termelői szempontból nagy jelentőséggel bíró szervezkedés indul meg rövidesen a Tiszántúlon. A Tiszántúli cukorrépa-termelők a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által alkalmi egyesülésként életrehozott „Tiszántúli Cukorrépa-termelők Szövetségében” tömörülnek, hogy a termelői érdeküket honaróli nem akaró állásfoglalásával szemben. A Tiszántúli cukorrépa-termelőinek szervezkedése a január 10-ik napjának délelőtt 10 órájára Nyíregyházára egybehívott gyűlésen veszi kezdetét. Ugyancsak a tárgyban január 17-ére Szolnokon, január 18-ára pedig Békéscsabán hívott cukorrépa-termelői értekezlet egybe a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara. A január 10-ére összehívott nyíregyházai értekezlet a Városháza közgyűlési termében 10 órakor fog megkezdődni és arra a Kamara ezton is felhívja az érdekelteket, cukorrépa-termeléseikkel foglalkozó gazdákat figyelmét.

Tengeri vetőmag- és burgonyakiállítás Kolozsváron. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdátársadalom figyelmét arra, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesület március 4-től 11-ig Kolozsváron, székházában, Attila-utca 10., nemesített tengeri vetőmag- és burgonyakiállítást és vásárt rendez. E kiállítás és vásár célja az erdélyi tengeri és burgonyatermelés színvonalának emelése, értékesítésének előmozdítása, továbbá az újabb termelési eljárások, eszközök, anyagok bemutatása. A részvételi bejelentés határideje február 1. A bejelentéskor a helydíj, — négyzetméterenként 300 lei és a biztosítási díj, — minden megkezdett 1000 lei érték után 10 lei megküldendő. Felhívjuk a gazdátársadalom figyelmét e kiállításra, melyen gazdáink tömegesebb részvételével megvethető volna a magyarországi vetőmagvak Erdély felé irányuló rendszeres exportjának alapja.

Napélet lexikona 2 kötetben 48 pengő. Legteljesebb kézi lexikon 30 ezer címszót tartalmazó Egyéb könyvújítások a Csáthy könyvkereskedésében Piac-u. 8. Telefon 2-96.

Nyomtatvány szükségleteinek beszerzése előtt győződjön meg a **Magyar Nemzeti Könyv-DEBRECEN, és Lapkiadó-Vállalat r.-t. PIAC-UTCA 59. SZ. TELEFONSZ. 3-48.**

o l c s ó á r a i r ó l .

Sulyos szerencsétalenség a műhelytelepen. A MÁV gépjárató-műhelytelepen sulyos természetű baleset történt kedden délelőtt. Pécsi Gábor munkás az egyik vasuti kocsis tetejéről lecsuszott és csipőcont-törést szenvedett. A szerencsétlenül járt munkást a mentők beszállították a sebészeti klinikára, ahol azonnal ápolás alá vették.

Adományok. A feket barak lakói részére ujabban a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkbe: N. N. 20 pengő, N. N. urnó 5 pengő, dr. Oláh Miklós táblai tanácselnök és neje 16 pengő, K. F. né 2 pengő. Az adományokért, amelyeket rendeltetési helyükre juttatunk, ezton mondunk hálás köszönetet a baraklakók nevében.

A bősörmeyi Gazdálkodó Ifjak Egyesületének Szilveszter-estje. A hajdubősörmeyi Gazdálkodó Ifjak Egyesülete Szilveszter-estien nagyszabású s igen jól sikerült táncmulatságot rendezett ifj. Sívágó Imre igazgató kitűnő vezetése mellett, saját könyvtára javára. A táncmulatság este 6-kor vette kezdetét s a jelenlévők vig kedéllyel táncolták végig az óév utolsó napjának és az újév első napjának negyedét. A jelenlévő gazdálkodó leányok közül a következőknek a neveit sikerült felírunk: Abary Sárika, Bécsy Mancsi, Barak Zsófia, Barkó Zsuzsika, Drén Margitka, Gaál Eszti, Kathy Zsuzsika, Kovács Mariska, Lévy Juliska, Sívágó Rózsika, Szabó Mariska és Szalkay Sárika.

Nevj-gyeket gyorsan és olcsón készítenk. Naptárak, előjegyzési, ügyvédi, irodai naptárak nagy választékban Antalfi József könyvkereskedésében. Telefon 612.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Kelti pályaudvarral szembe levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedélyt ad kiadói hivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:
Szerda B) bérlet **Mesék az irógépről.**
Csütörtök bérletszünet (Szelvény bérlet) **Mesék az irógépről.**
Péntekdélután 3 órakor: **Fecskefészek.** Ifjúsági előadás.
Péntek este C) bérletben **Mesék az irógépről.**
Szombat este bérletszünet: **Mesék az irógépről.** Szelvénybérlet.
Vasárnap délután fél 4-kor: **A zenélő óra** színmű.
Vasárnap este bérletszünet: **Mesék az irógépről.**
Hétfő A) bérlet: **A levél.** Színmű. Bemutató.

A színházi iroda hírei:

Ma szerdán B) bérletben, holnap, csütörtökön este bérletszünetben megismétli a színház a

Mesék az irógépről
c. operett-sláger ragyogó előadását. Z-ufolt házak közönsége tapsol esténként a

Mesék az irógépről
c. pompás darab fővárosi nivóju előadásának.

Vasárnap estig bezárólag minden este színre kerül a

Mesék az irógépről
ügy, hogy nagy sikere való tekintettel!

A LEVÉL
c. színmű bemutatója jövő hétfőre halasztódott.

Forgács Sándor vezetése mellett **színészképző tanfolyam** nyílik meg Debrecenben. 17 éves tehetséges hölgyek és urak délután 3-5 óra között jelentkezhetnek a színház rendezői irodájában.

Ifjúsági előadás péntek délután. Színre kerül Granichstaeden mulatós operettje

A fecskéfészek
Timár Ila felléptével.

Olcsó zóna előadás pénteken délután. Jegyek a rendes pénztárnál egész napon át válthatók 30 fillértől 1.60 P ig.

Sirni és kacagni fog a
A fecskéfészek

péntek délutáni rendkívül mérsékelt áru előadásán. Olcsóbb a mozinál! Jegyek egész nap válthatók a rendes pénztárnál.

A levél c. Maugham-színmű-új-donság próbái Forgács Sándor vezetésével javában folynak.

A levél bemutatója jövő hétfőn lesz.

A levél női főszereplője: Halasi Mariska, aki ragyogó szerepet kreál.

A levél szereplői: Forgács Sándor, László Gyula, Halasi Mariska, Szigeti Jenő, Szirmai.

A levél izgalmas dráma, ideg-rázó, érdekes jelenetekkel.

A levél a budapesti Vigszínház mostani nagysikerű repertoár-darabja.

Mozgósínházak közleményel:

Péntektől csütörtökig! VIGSZÍNHÁZ

Világfilm!
Az amerikai filmgyártás legújabb nagy képe! — Mindvégig színes felvételek!

A fekete kalóz
A tenger hőseinek regénye 8 fejezetben. A főszerepekben: Douglas Fairbanks és Billie Dove.

Megelőzik:
Bustre a rablók között és Sok a kérő bohózatok.

APOLLO

Szerda—csütörtök:
KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTEKNEK!
Világfilm!

Hawthorne N. világhírű regénye nyomán:

A skarlát betű
dráma 9 felvonásban.
A főszerepbe: LILIAN GISH.

Megelőzik:
Legújabb gazdagok és Az ember nincs fából bohózatok.

Jönnék: Asszony és az ördög, Az Océán hőse, A mohikánok réme és Halálugrás.

A TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.60

Budapest 90.60, Berlin 123.60, Newyork 517.87 és fél, London 2528.75, Páris 20.39, Milano 27.38 és fél, Prága 15.34 és fél, Belgrád 9.13 és háromnegyed, Bukarest 3.18 és fél, Bécs 73.20, Amsterdam 209.27 és egy-negyed.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27,855—28,005, száz „belga” 79,80—80,10, száz cseh korona 16,89—16,97, száz dán korona 153,00—153,60, száz dinár 10,03—10,09, száz dollár 568,70—570,70, száz francia frank 22,55—22,75, száz hollandi forint 230,65—231,65, száz lengyel zloty 63,90—64,20, száz lei 3,49—3,54, száz lira 30,20—30,40, száz német márka 136,15—136,65, száz osztrák schilling 80,50—80,85, száz norvég korona 151,85—152,45, száz svájci frank 110,15—110,55, száz svéd korona 153,75—154,35, száz peseta 97,50—97,96 P.— A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23,10, az ezüst egykoronást 0,40—0,42, a forintoszt 1—1,10, az ötkoronást 2—2,10 pengővel jegyezték.

Gabonatözsde.

A készrúpiacra a forgalom szűk keretek között mozgott. A tiszavidéki búzát 30,30—31,25, az egyéb származású búzát 30,10—30,95, a rozst 29,05—29,25 pengővel jegyik. A liszt- és őrlémény piacon a malmok nem változtatták meg lisztárait.

A termények piacán csak a tengeri iránt volt élénkebb az érdeklődés. Az 6-tengeri jegyzését már beszüntették a végre-va-lahára megkezdődött az új, illetően az 1927. évi termésű tengeri eljegyzése, még pedig a törzsetagok kívánásainak megfelelően. — vagyis külön jegyik a tiszavidéki és külön az egyébszármazású tengerit. A tiszavidéki tengeri első hivatalos jegyzése 22,60—22,75, az egyéb tengeri jegyzése pedig 21,60—21,75 pengő volt. A többi termények iránt csekély volt a kereslet, úgy, hogy a tözsdeidő elején névleges árak sem alakultak ki.

Állatvásár.

A marhavásáron lanya volt az irányzat. Árak: bika tarka Ia 0,98—1,08, IIa 0,84—0,96, IIIa 0,68—0,82, ökör magyar Ia 1,04—1,16, IIa 0,80—1, IIIa 0,52—0,72, tarka Ia 0,96—1,16, kivételesen 1,20, IIa 0,76—0,94, IIIa 0,52—0,72, tehén magyar, IIa 0,80—1,04, IIIa 0,52—0,70, tarka Ia 1—1,16, kivételesen 1,20, IIa 0,76—0,96, IIIa 0,52—0,72, bivaly magyar 0,40—0,58, növendékmarha 0,68—1,08, kicsontoznivaló 0,30—0,50 pengő kg.-ként. — A sertésvásáron megszilárdult az irányzat. — Árak: zsirsertés öreg Ia 1,50—1,52, IIa 1,44—1,48, fiatal nehéz 1,56—1,64, közép 1,50—1,52, könnyű 1,36—1,44, szedett közép 1,44—1,48, angol urasági 1,60—1,62, angol szedett 1,44—1,50 pengő kg.-ként élőszuliban. Szalonnás felsertés 1,84—1,92, szalonna nagyban 1,65, hus 2,16—2,32, zsír 1,84 pengő kg.-ként.

FEKETE ADORJÁN

basár-, könyv- és papírkereskedése
Debrecen, Csapó-u. 41. sz.

Mindenféle bel- és külföldi
**szén, koksz,
tojásbrikett,
tüzifa**

Bükkés tölgy osontszáraz minőségben
Retorta bükkfaszen
kicsinyben és nagyban
házhoz szállítva is

**Gabányi Sándor utóda
LÁNG MIKLÓS**

Debrecen legrégibb cégénél a leg-
olcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-48.

Névnapi és születésnapokra

Fésű és manik rakaszták, parfümök, kölnivizek, szappanok és púdereket a legolcsóbb árban kaphatók

TÓTH EMIL

„SZENTANNA” DROGÉRIÁJÁBAN
BATTHYANYI UTCA.

Mosott

rongyot

vesz a
kiadóhivatal Piac-utca 59.

PÉTERFIA UTCA

42.

Ha szép kék vagy fekete öltönyt akar 6 havi részletre, ha szép fekete női kabátot akar 6 havi részletre, akkor menjen

Tegdes Jánoshoz.

szappanfőzéshez

legmagasabb fokú garantált minőségű nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében

Piac-u. 10. (Bikával szemben.)

! Saját érdekében!
! győződjön meg!

Sátár Miklós

épület és műlakatos, víz és villany-szerelő vállalkozó.
Darabos-utca 50. sz.

Ólmot

vesz
lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

APROHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítanak.

LAKÁS

Butorozott udvari szoba jutányosan kiadó, Király-utca 5. I. 598

Butorozott szoba, 1 ágyas, szerény uriembernek kiadó. Libakert, Szegegy-utca 14.

AJANLAT

Karbolleum kicsinyben és nagyban állandóan kapható Klein festéküzlet, Arany János-utca 10., udvarban.

Jegyzetek, nagyobb munkák irógépen való leírását, esetleg sokszorosítását jutányos áron vállalom. Cím a kiadóban.

Családlházat nagyobb szőlővel, gyümölcsösökkel vennék. Ajánlatot — ármegefejtéssel — Rákóczi-utca 4. Özv. Zivuskáné öngyűségéhez kérek.

ELADAS

Használt butorok eladók, Ispotály-u. 13. 2 drb sertés, darabja 125 kg., szánska, öntött vasüstök, hordók eladók. Kék Sándorné, Poroszlai Márk-telep.

Mangalica tenyészkánom 2 éves, a szatmári püspökség tenyészetéből eladó. Engel László Verbőczy u. 3. 604.

Alig használt 39 es számú női magasszárú és felcipők eladók Széchenyi-utca 45. sz.

KERESLET

Amerikai íróasztalt használt, de jó állapotban lévő megvételre keresek. Cím a kiadóban.

2 ágyú létrát 9 11 lépcsőst keresek megvételre. Parti, Hatvan-u. 58.

Kerékpárt megvételre keresek, pisztoly eladó. József kir. herceg-u. 61.

VEGYES

LAKATOS szakmába vágó mindentéle munkát és javításokat olcsón vállal Medgyaszai Imre lakatos, Erzsébet-u. 76. szám.

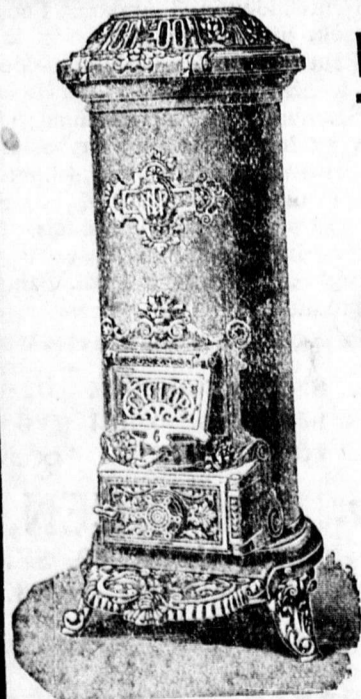
Találtatott hosszú szőrű, barna-szürke foltos vizsla. Igazolt tulajdonosa átvehető. Bánffy-u. 12. 603

budapesti Barta és Társa rádió cég

helyi képviselője
Simon Jenő rádió-, villany-, gramofonszaküzlet
József kir. herceg-utca 3 szám, Telefon: 13-22.

Báli meghívók

készítését izléses kivitelben eszközli a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat R.-t.
Piac-utca 59. Debrecen. Telefon: 3-48.

Weisz Manfréd gyártmányú folytonéggő kályhák a legjobbak

Jótállással, használati utasítással.

Legolcsóbban beszerezhető

Kovács Gyula

vasüzletében. Debrecen,

Fő-utca 17. Bika szálló mellett, sarkon.

Telefon: 2-35.

